

Barbra Ring - Nationens første kulturredaktør

105072

Barbra Ring het hun, og hun var Nationens første kulturredaktør. En mektig dame, og en arbeidskapasitet av de sjeldne. Da hun var på toppen av sin karriere skrev hun en bok i året, var viseformann i Norsk Forfatterforening og i Norsk Journalistlag, skrev 43 bokanmeldelser i måneden i Nationen, gikk på alle premier og deltok ivrig i selskapslivet. Det ble sagt om henne at «hun fløy fortere enn tiden».

IDALOU LARSEN

I «Norges Litteraturhistorie», redigert av Edvard Beyer, har Barbra Ring ikke fått mange sidene. For sin innsats som barnebokforfatter får hun 17 linjer i oversikten «Gullalderen i norsk barnelitteratur» i bind 4, og senere i samme bind 15 linjer. Her nevnes igjen Peik og Fjeldmus-bøkene som «hører til de aller beste barnebøkene vi har, og har vært folkelesning for både unge og eldre i flere generasjoner» skriver Per Amdam i 1975. Videre skriver han at hun «spenner langt videre enn Bernt Lie, med folkelivsskildringer, bondefortellinger, slekts- og kulturhistoriske romaner - blant dem Eldjarstad (1931) - og nåtidsfortellinger, foruten rene kulturhistoriske arbeider. Folkelivsbildet «Itte no knussel» om Marte Svennerud med det store hjertelag er en liten perle».

En sterk kvinne

Men i Nils Johan Ringdals historie om den norske forfatterforeningen, kommer Barbra Ring bedre til sin rett. Her dukker hun opp både titt og ofte, like energisk og livsglad som hun sikkert var det i levende live. I «Ord til lyst» har Ringdal benyt-

FORFATTERMØTE: Barbra Ring (t.h.) ledet den norske delegasjonen til forfattermøtet i København i 1920. Her er hun og Regine Normann avbildet sammen.

EN MEKTIG DAME: Kulturredaktør Barbra Ring malt av Halvdan Strøm. Det ble sagt om henne «at hun fløy fortere enn tiden».

tet seg av Barbra Rings to selvbiografiske bøker, «Minder og små bekjendelser» og «Mellem venner og fiender». Men Ringdals bok er Forfatterforeningens historie, ikke Barbra Ring's, så hun dukker opp i hurtige små glimt, og forsvinner igjen. Noe helhetlig bilde av denne sterke kvinnen er det derfor vanskelig å danne seg, men at hun var noe for seg selv er det ikke tvil om.

«...hun hadde større kapasitet enn de fleste», skriver Ringdal, «Hun snakket fort, på mange språk, trippet av gårde i full fart - og skrev fort; hun var til stede på alle fester og alle premier, og pendlet mellom Oslo, utlandet og sin residens på landet. Likevel fikk hun ferdig en ny bok hver høst - og skrev anmeldelser i mengdevis. Hvordan hun fikk tid til det alt sammen, var en gåte.»

Eneveldig

I Nationen skal hun ha vært eneveldig. Forfatteren Peter Egge, som hadde vært formann i Forfatterforeningen, hadde «gjennom årene irritert seg ad-

skillig over enkelte av hennes bokomtaler». Peter Egge begynte å telle, og en måned talte han opp «hele 43 anmeldelser av henne, de fleste svært lange. Hadde hun virkelig lest alle de bøkene hun anmeldte? Hvordan kunne hun samtidig hatt tid til å skrive anmeldelsene?» tenkte Peter Egge, og tok opp saken med Helge Krog. Helge Krog hadde «en del utestående med Barbra Ring» og fant ut at her hadde han en sak for Dagbladet. Han skrev en bredt anlagt artikkel som han ga tittelen «Litteratursvindelen», og rettet all sin sarkasme mot henne. Hun var «...et paradigma på en dårlig anmelder» skrev han. Hun, landets mest erfarne forfatterinne sviktet sin oppgave som var å veilede de unge og uerfarne forfattere. Hun var «ikke en veileder... men en villeder», skrev Helge Krog. Barbra Ring må ha tatt seg svært nær av dette angrepet, mener Ringdal, for hun som ellers var så snakkesalig, nevner den ikke i sine erindringsbøker. Men Aschehougs forlagssjef, direktør Wil-

liam Nygaard tok saken så ill opp at det nesten kom til brudd mellom ham og Helge Krog.

Krigen

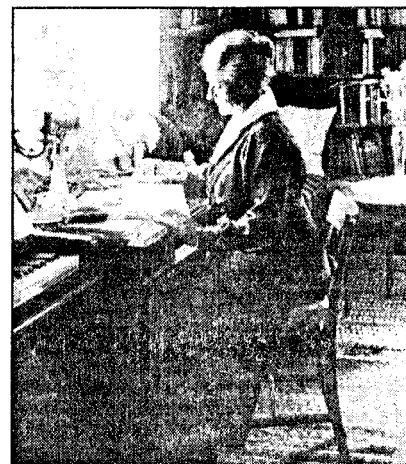
I midten av 1930-årene ble Barbra Ring svært populær i

Tyskland. Hun påtok seg mange representasjonsoppgaver, og ble derfor i det offisielle Tyskland oppfattet som den fremste nordiske forfatterinne. Både barne- bøkene og de voksne romanene hennes, som ofte hentet sitt stoff fra storgårdmiljøer, var oversatt til tysk, og de ble stadig mer populære. Som så mange hadde hun selv i mellomkrigstiden stor sympati for Quisling, men fortsatte å stemme på Bondepartiet. Imidlertid gikk hun i selskapet i den tyske ambassade helt fram til april 1940, og tidlig under okkupasjonen ble hun tilbudt en «nøkkelrolle» i det nye kulturlivet dersom hun ville samarbeide med tyskerne. Men det ville Barbra Ring ikke. I stedet skrev hun en artikkel i Nationen om «NS-folk som tilbød tyskerne å angi nordmenn mot betaling». Hun takket nei til alle tilbud, mottok ingen penger fra Tyskland under krigen, nektet tyskerne å filme Anne Karine Corvin, og holdt opp å skrive bøker, slik parolen var. Etter krigen gikk hun fullstendig fri for alle mistanker om tyskervennlighet.

Matglad

Blant alle sine øvrige egenskaper var Barbra Ring også meget opptatt av «avansert kokekunst». Det var også hennes forfattervenninner, Regine Normann, Nini Roll Anker og Sigrid Undset. Første gang hun skulle holde middag for sine litterære venner gruet hennes mann seg stort. Men han ble gledelig overrasket og utbrøt etterpå: «Og tenk, så snakket de bare om gode mater».

Kanskje ikke så rart at Barbra Ring var matglad: Hun nedstammet fra Hanna Winsnes, og hun og hennes venninner hadde faktisk planer om å skrive en kokebok sammen. Men så lekket nyheten ut i pressen uten at Regine Normann var blitt informert. Og hun ble irritert: «Fordi hun ble sur, gikk en stor litterær kokebok tapt for ettertiden», skriver Nils Johan Ringdal.

PRODUKTIV: Barbra Ring ved sitt skrivebord midt i 30-årene. Er det en anmeldelse i Nationen hun skriver?